

חשבונאות ניהולית

מרצה: רו"ח ניר קופמן

מתרגל: רו"ח נעם עטר

סמסטר ב' תשס"ח
מועד א'

יום ה' 4.9.08, שעה 09:00

מועד הבחינה:

שלוש שעות

משך הבחינה:

7 עמודים

מס' עמודים:

מחשבון כיס בלבד.

חומר עזר:

P-46

ב ה צ ל ח ה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להימנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

שאלה 1 (תמחיר תהליך) – 25%

חברת "אולימפיקס" (להלן - החברה) מייצרת בגדי ים לשחיינים השואפים להתברג בצמרת הענף. תהליך ייצור בגדי הים מתבצע בשתי מחלקות. במחלקה א', בה מתבצע שלב התפירה, מוכנסים 300 גרם חומר גלם מיד עם תחילת העבודה. לאחר השלמת 40% מתהליך התפירה מוכנסים 700 גרם חומר גלם נוספים. עם השלמת הייצור במחלקה א' מועבר מוצר הביניים להמשך הייצור במחלקה ב'. במחלקה ב', בה מבוצע שלב הצביעה, מוכנסים כל חומרי הגלם מיד עם תחילת העבודה. החברה מטפלת במלאי במחלקה א' בשיטת FIFO ובמחלקה ב' בשיטת הממוצע המשוקלל.

<u>להלן נתונים לשנת 2008:</u>		
<u>מחלקה א'</u>	<u>מחלקה ב'</u>	
מלאי פתיחה:		
כמות	30,000 יחידות	50,000 יחידות
שיעור השלמה	50%	60%
עלויות חומרי גלם	15,000 ש"ח	30,000 ש"ח
עלויות המרה	40,000 ש"ח	13,000 ש"ח
עלויות מחלקה א'		27,500 ש"ח
יחידות שייצורם הוחל במהלך התקופה:	180,000 יחידות	?
עלויות בתקופה:		
עלויות חומרי גלם	304,000 ש"ח	190,000 ש"ח
עלויות המרה	83,500 ש"ח	143,000 ש"ח
מלאי סגירה בתהליך:		
כמות	40,000 יחידות	20,000 יחידות
שיעור השלמה	30%	40%

נדרש:

1. לחשב עלות ליחידה אקוויוולנטית של חומרי גלם והמרה במחלקה א'.
2. לחשב עלות מלאי סגירה בתהליך במחלקה א'.
3. לחשב עלות היחידות שהושלמו במחלקה א'.
4. לחשב עלות ליחידה אקוויוולנטית של חומרי גלם והמרה במחלקה ב'.
5. לחשב עלות מלאי סגירה בתהליך במחלקה ב'.
6. לחשב את עלות המוצרים שהושלמו במחלקה ב'.

חברת "חרמון" (להלן - החברה) מייצרת מגלשי סקי וסנובורד לעונת הגלישה.

להלן פירוט שלבי הייצור של המגלשיים:

1. שלב ראשון - מחלקת העיצוב מכינה תשריט לייצור.
2. שלב שני - חומרי הגלם מוכנסים לקו הייצור (המשותף) במחלקת הייצור לצורך הפקת מגלשיים.
3. שלב שלישי - המגלשיים נשלחים לצביעה ולגימור.

בתום הייצור מועברים המוצרים לאיחסון ממוצע של 30 יום. בנוסף, החוק מחייב את החברה לבצע באמצעות

מכון התקנים בדיקת איכות לחומרים.

מכון התקנים בודק מספר בדיקות שונה לכל מוצר, בהתאם לסוג המוצר.

כמו כן מחוייבת החברה גם לבצע בדיקות ריסוק למוצרים.

להלן נתונים לגבי המוצרים המיוצרים בחברה המתייחסים לשנת 2007:

מגלשי סקי	סנובורד	
65 ש"ח	55 ש"ח	מחיר מכירה ליחידה
45 ש"ח	35 ש"ח	עלות חומר גלם ליחידה
6 ש"ח	4 ש"ח	עלות עבודה ישירה ליחידה
40,000 יחידות	60,000 יחידות	כמות יחידות שיוצרו
2	3	מספר מעצבים העובדים על המוצר
2	1	מספר בדיקות של מכון התקנים למוצר
1.5	2.5	מספר בדיקות ריסוק למוצר בממוצע
165	235	שעות ניהול
240,000 שעות	310,000 שעות	סה"כ שעות עבודה בקו הייצור

להלן נתונים על העלויות העקיפות בחברה לשנת 2007:

בש"ח	
320,000	איחסון
350,000	עיצוב
240,000	ביקורת מבון התקנים
170,000	בדיקות ריסוק
<u>20,000</u>	ניהול
<u>1,100,000</u>	סך הכל

נדרש:

1. לציין את מחוללי העלות המתאימים לעלויות העקיפות על פי מערכת תמחיר ABC. יש לנמק הבחירות.
2. לחשב על פי שיטת תמחיר מבוסס פעילויות (ABC), מהי עלות ייצור המוצר, ולקבוע האם כדאי לחברה להמשיך ולייצר את 2 המוצרים.
3. לחשב בהתאם לשיטת התמחיר המסורתית את מחיר עלות ייצור המוצר תחת ההנחה כי בסיס ההעמסה שנקבע על ידי החברה להעמסת העלויות העקיפות הינו שעות עבודה בקו הייצור. בהתאם לשיטה זו לקבוע האם לחברה כדאי לייצר את 2 המוצרים.

שאלה מספר 3 - (נקודת איזון) - 25%

חברת "המחץ" בע"מ (להלן - החברה) הוקמה ביום 1.1.03 והיא מתמחה בייצור ומכירה של כדורי סקווש. תוצאותיה העסקיות של החברה מיום היווסדה מלמדות על גידול יציב במכירותיה בשיעור של 20% מדי שנה. לקראת שנת 2008 חוששים בחברה לשחיקה בשיעור גידול המכירות. בשל הרצון להמשיך את שיעור הגידול מהעבר הוחלט בחברה לצאת למסע פרסום נרחב.

לשם הכנת מסע הפרסום של החברה נאספו הנתונים הבאים המתייחסים לשנת 2007:

עלויות משתנות לאריזות כדורים -

ש"ח	
10	חומרים ישירים
2	עבודה ישירה
1.5	עקיפות משתנות

עלויות קבועות -

ש"ח	
47,500	בייצור
22,750	במכירה
187,000	בהנהלה

מחיר מכירה לאריזות כדורים הוא 24 ש"ח.
מספר האריזות שנמכרו בשנת 2007 הוא 99,000 אריזות.

למנהל החברה הוגשו שתי הצעות לשם שמירה על שיעור הגידול במכירות החברה בשנת 2008:

1. לצאת במסע פרסום רחב אשר יגדיל את הוצאות המכירה בסך של 99,750 ש"ח.
2. לצאת במסע פרסום מצומצם יותר אשר יגדיל את הוצאות המכירה בסך של 51,975 ש"ח, וכן להוריד את מחיר המכירה ב - 1 ש"ח ליחידה.

נדרש:

1. לחשב את נקודת האיזון של החברה בשנת 2007 ביחידות ובש"ח, ולחשב את הרווח של החברה לשנת 2007.
2. לחשב את שיעור הגידול במכירות אם ידוע כי רווחי החברה בשנת 2008 היו 1,094,100 ש"ח.
3. לחשב עבור החברה את מרווח הביטחון בש"ח ובאחוזים בשנת 2007.
4. לחשב את דרגת המנוף התפעולי בשנת 2007.
5. לחשב את נקודת האיזון של החברה ביחידות לפי שתי ההצעות לגבי מסע הפרסום, ולקבוע מהי ההצעה אותה יש לקבל.

חברת "פלפס" בע"מ (להלן - החברה) מייצרת מוצר יחיד ומשתמשת במערכת תמחיר תקן לרישום פעילותה היצרנית.

להלן נתונים שנמסרו למנכ"ל החברה ע"י תמחירן החברה לגבי סטיות בייצור בשנת 2007:

1. סטיות בעלויות ישירות:

א. סטית כמות חומר גלם	120,000 ש"ח לטובה
ב. סה"כ סטית חומר גלם	85,000 ש"ח לטובה
ג. סטית תעריף עבודה	240,000 ש"ח לרעה

2. סטיות בעלויות עקיפות:

סטית נפח עקיפות קבועות	90,000 ש"ח לרעה
------------------------	-----------------

נתונים נוספים:

1. להלן נתונים לגבי עלויות ייצור משתנות תקינות ליחידת מוצר אחת:

עלות ליחידה (ש"ח)	כמות ליחידה
3	15 ק"ג
8	1 שעות
10.5	
21.5	
חומר גלם	
עבודה ישירה	
עקיפות משתנות	
סה"כ עלות משתנה	

2. העלויות העקיפות מועמסות על בסיס שעות עבודה ישירה.

3. תקציב עלויות עקיפות קבועות 839,000 ש"ח

4. עלות שעת עבודה ישירה בפועל 9 ש"ח

5. עלויות עקיפות קבועות בפועל 1,100,000 ש"ח

6. עלויות עקיפות משתנות בפועל 2,400,000 ש"ח

7. במהלך השנה יוצרו 200,000 יחידות מוצר

נדרש:

1. סטית מחיר חומר גלם

2. מחיר ק"ג חומר גלם בפועל

3. סטית כמות (יעילות) עבודה ישירה

4. סטית תקציב עקיפות משתנות

5. סטית יעילות עקיפות משתנות

6. כמות יחידות ברמת ייצור נורמלית

7. סטית תקציב עקיפות קבועות ומשמעותה

לענות בקצרה על השאלות הבאות:

1. לציין את יתרונו העיקרי של תמחיר הספיגה לעומת תמחיר תרומה.
2. חברת "פפלינוס" (להלן - החברה) מצוייה בגירעון בתזרים המזומנים. מנכ"ל החברה מעוניין לקנות מערכת מיחשוב מתקדמת בעלות של 3,000 ש"ח במזומן, אך מועצת המנהלים אישרה חריגה נוספת של 1,000 ש"ח בלבד בסעיף המזומנים לשנה הנוכחית. מנכ"ל החברה מעוניין לרכוש את המערכת שכן מדובר במחיר נמוך במיוחד.
להלן חוות הדעת שקיבל:
א. כלכלן החברה טען כי היות והמערכת מופחתת ל-3 שנים ההשפעה על תזרים המזומנים בשנה הנוכחית תהיה 1,000 ש"ח בלבד.
ב. חשב החברה הציע לקחת הלוואה על סך 2,000 ש"ח נושאת ריבית של 5% המשולמת בסוף כל רבעון. קרן ההלוואה תיפרע רק בשנה הבאה.
יש לחוות דעה האם ההצעות שקיבל המנכ"ל מאפשרות לו לבצע את הרכישה מבלי לחרוג מהוראות מועצת המנהלים.
3. בהמשך לשאלה הקודמת יש להציע פיתרון שיעזור למנכ"ל לבצע את הרכישה במזומן מבלי לחרוג מהוראות מועצת המנהלים.

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

חשבונאות ניהולית

מרצה: רו"ח ניר קופמן

מתרגל: רו"ח נעם עטר

סמסטר ב' תשס"ח
מועד א'

יום ה' 4.9.08, שעה 09:00

מועד הבחינה:

שלוש שעות

משך הבחינה:

7 עמודים

מס' עמודים:

מחשבון כיס בלבד.

חומר עזר:

ב ה צ ל ח ה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להימנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את
גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

לגבי נוסף
28.8

חשבוונאות ניהולית מועד א' תשס"ח

פתרון שאלה 1 – תמחיר תהליך

מחלקה א'

30,000	מלאי פתיחה בתהליך
<u>180,000</u>	הוחל בייצור
210,000	
<u>(40,000)</u>	מלאי סגירה בתהליך
<u>170,000</u>	יחידות שהושלמו

1. חישוב עלות ליחידה אקוויוולנטית

המרה		חומרי גלם		יחידות	
יח' אקו'	% השלמה	יח' אקו'	% השלמה		
15,000	50%			30,000	מלאי פתיחה
140,000	100%	140,000	100%	140,000	הוחל בייצור והושלם
<u>12,000</u>	30%	<u>12,000</u>	30%	40,000	מלאי בתהליך
<u>167,000</u>		<u>152,000</u>			

$$304,000/152,000 = 2$$

$$83,500/167,000 = 0.5$$

עלות ליחידה אקוויוולנטית חומרי גלם
עלות ליחידה אקוויוולנטית המרה

2. חישוב עלות מלאי סגירה בתהליך

ש"ח	
12,000 × 2 =	24,000 חומרי גלם
12,000 × 0.5 =	6,000 המרה
	<u>30,000</u> סה"כ

3. חישוב עלות יחידות שהושלמו

ש"ח	
15,000	עלות מלאי פתיחה:
<u>40,000</u>	עלות חומרי גלם
<u>55,000</u>	עלות המרה
	עלויות לתקופה:
(0+140,000) × 2 =	280,000 עלות חומרי גלם
(15,000+140,000) × 0.5 =	<u>77,500</u> עלות המרה
	<u>357,500</u>
	<u>412,500</u>

בדיקת סה"כ עלויות להעמסה:		
מלאי פתיחה	55,000	$15,000+40,000=$
עלויות שוטפות	<u>387,500</u>	$83,500+304,000=$
	<u>442,500</u>	

סה"כ עלויות שהועמסו:		
יחידות שייצורן הושלם	412,500	
מלאי בתהליך	<u>30,000</u>	
	<u>442,500</u>	

מחלקה ב'

מלאי פתיחה בתהליך	50,000
יחידות שהועברו ממחלקה א'	<u>170,000</u>
	220,000
מלאי סגירה בתהליך	<u>(20,000)</u>
יחידות שהושלמו	<u>200,000</u>

4. חישוב עלות ליחידה אקוויוולנטית במחלקה ב'

<u>מחלקה א'</u>		<u>המרה</u>		<u>חומרי גלם</u>		<u>יחידות</u>	
<u>יח' אקו'</u>	<u>% השלמה</u>	<u>יח' אקו'</u>	<u>% השלמה</u>	<u>יח' אקו'</u>	<u>% השלמה</u>		
200,000	100%	200,000	100%	200,000	100%	200,000	יחידות שהושלמו
<u>20,000</u>	100%	<u>8,000</u>	40%	<u>20,000</u>	100%	20,000	מלאי בתהליך
<u>220,000</u>		<u>208,000</u>		<u>220,000</u>			

$(30,000+190,000)/220,000=$	<u>1</u>	עלות ליחידה אקוויוולנטית חומר גלם
$(13,000+143,000)/208,000=$	<u>0.75</u>	עלות ליחידה אקוויוולנטית המרה
$(27,500+412,500)/220,000=$	<u>2</u>	עלות ליחידה אקוויוולנטית מחלקה א'

5. חישוב עלות מלאי סגירה בתהליך

$20,000 \times 1 =$	20,000	חומרי גלם
$8,000 \times 0.75 =$	6,000	עלות המרה
$20,000 \times 2 =$	<u>40,000</u>	מחלקה א'
	<u>66,000</u>	

6. חישוב עלות המוצרים שהושלמו

$200,000 \times 1 =$	200,000	חומרי גלם
$200,000 \times 0.75 =$	150,000	עלות המרה
$200,000 \times 2 =$	<u>400,000</u>	מחלקה א'
	<u>750,000</u>	

$$30,000+13,000+27,500=$$

$$190,000+143,000+412,500=$$

בדיקת סה"כ עלויות להעמסה:
 מלאי פתיחה 70,500
 עלויות שוטפות 745,500
816,000

סה"כ עלויות שהועמסו:
 יחידות שייצורם הושלם 750,000
 מלאי בתהליך 66,000
816,000

פתרון שאלה 2- ABC

תחילה נקבע את תעריף ההעמסה של העלויות העקיפות, על פי זיהוי מחוללי העלות :

עלות עקיפה	מחולל העלות
איחסון	כמות יחידות שיוצרו
עיצוב	כמות מעצבים העובדים על המוצר
ביקורת מכון התקנים	מספר בדיקות
בדיקות ריסוק	מספר בדיקות ריסוק למוצר
ניהול	שעות ניהול

הוצאות צביעה	320,000
	÷
סה"כ יחידות שיוצרו	$40,000 + 60,000 =$
	<u>100,000</u>
	<u>3.2</u>

הוצאות מחלקת עיצוב	350,000
	÷
סה"כ מעצבים	$2 + 3 =$
	<u>5</u>
	<u>70,000</u>

מחלקת ביקורת- מכון התקנים	240,000
	÷
סה"כ בדיקות	$1 + 2 =$
	<u>3</u>
	<u>80,000</u>

הוצאות בדיקות ריסוק	170,000
	÷
סה"כ בדיקות ריסוק:	$1.5 + 2.5 =$
	<u>4</u>
	<u>42,500</u>

הוצאות ניהול	20,000
	÷
סה"כ שעות ניהול:	$165 + 235 =$
	<u>400</u>
	<u>50</u>

הקצאת העלויות העקיפות בין סוגי המוצרים

<u>מגלשי סקי</u>	<u>סנובורד</u>	
40,000	60,000	כמות יחידות לכל סוג מוצר
×	×	
<u>3.2</u>	<u>3.2</u>	תעריף העמסה שחושב
<u>128,000</u>	<u>192,000</u>	הקצאת העלות לסוג מוצר
2	3	מספר מעצבים לכל מוצר
×	×	
<u>70,000</u>	<u>70,000</u>	תעריף העמסה שחושב
<u>140,000</u>	<u>210,000</u>	הקצאת העלות לסוג מוצר
2	1	מספר בדיקות מכון התקנים
×	×	
<u>80,000</u>	<u>80,000</u>	תעריף העמסה שחושב
<u>160,000</u>	<u>80,000</u>	הקצאת העלות לסוג מוצר
1.5	2.5	מספר בדיקות ריסוק
×	×	
<u>42,500</u>	<u>42,500</u>	תעריף העמסה שחושב
<u>63,750</u>	<u>106,250</u>	הקצאת העלות לסוג מוצר
165	235	שעות ניהול
×	×	
<u>50</u>	<u>50</u>	תעריף העמסה שחושב
<u>8,250</u>	<u>11,750</u>	הקצאת העלות לסוג מוצר
500,000	600,000	סיכום העמסת עלויות עקיפות ע"פ סוג מוצר
÷	÷	
<u>40,000</u>	<u>60,000</u>	כמות יחידות מיוצרות מכל סוג מוצר
<u>12.5</u>	<u>10</u>	העמסת עלויות עקיפות למוצר
		קביעת עלות ליחידה:
<u>מגלשי סקי</u>	<u>סנובורד</u>	
45	35	חומרי גלם
6	4	עבודה ישירה
<u>12.5</u>	<u>10</u>	העמסת עלות עקיפה
<u>63.5</u>	<u>49</u>	תמחיר סופי ליחידה

לחברה כדאי לייצר את 2 המוצרים שכן מחיר המכירה גבוה מעלות הייצור.

חישוב לפי תמחיר מסורתי

	1,100,000	סה"כ עקיפות
	÷	
310,000+240,000=	<u>550,000</u>	סה"כ שעות עבודה בקו הייצור
	<u>2</u>	תעריף העמסה לשעת עבודה

<u>מגלשי סקי</u>	<u>סנובורד</u>	
2,040,000	2,340,000	* ישירות
<u>480,000</u>	<u>620,000</u>	** עקיפות
2,520,000	2,960,000	סה"כ עלות
÷	÷	
<u>40,000</u>	<u>60,000</u>	כמות יחידות
<u>63</u>	<u>49.33</u>	תמחיר סופי ליחידה

$40,000 \times 51 = 2,040,000$	$60,000 \times 39 = 2,340,000$	* ישירות
$240,000 \times 2 = 480,000$	$310,000 \times 2 = 620,000$	** עקיפות

לחברה כדאי לייצר את 2 המוצרים שכן מחיר המכירה גבוה מעלות הייצור.

פתרון שאלה 3- נקודת איזון

1. חישוב נקודת האיזון:

$$FC=187,000+22,750+47,500=257,250$$

$$P=24$$

$$VC=1.5+2+10=13.5$$

$$QBE = \frac{FC}{(P-VC)} = \frac{257,250}{(24-13.5)} = 24,500$$

נקודת האיזון ביחידות -

$$QBE \times P = 24,500 \times 24 = 588,000$$

נקודת האיזון בש"ח -

$$\pi=99,000 \times (24-13.5)-257,250 = 782,250$$

הרווח של החברה בשנת 2007 -

2. חישוב שיעור הגידול במכירות:

$$1,094,100= 99,000 \times (1+Q) \times (24-13.5)- 257,250$$

$$(1+Q)= 1.3$$

$$Q =0.3= 30\%$$

3. חישוב מרווח הביטחון של החברה בש"ח ובאחוזים:

$$24,500 \times 24=588,000$$

$$99,000 \times 24=2,376,000$$

$$2,376,000-588,000=1,788,000$$

חישוב מרווח הביטחון בש"ח :

נקודת האיזון בש"ח -

ההכנסות הצפויות ממכירות -

מרווח הביטחון בש"ח -

$$2,376,000-588,000=1,788,000$$

$$99,000 \times 24=2,376,000$$

$$1,788,000 / 2,376,000=75.25\%$$

חישוב מרווח הביטחון באחוזים :

מרווח הביטחון בש"ח -

ההכנסות הצפויות ממכירות -

מרווח הביטחון באחוזים -

4. חישוב דרגת המנוף התפעולי:

$$99,000 \times (24-13.5)=1,039,500$$

$$1,039,500-257,250=782,250$$

$$1,039,500 / 782,250=1.329$$

חישוב סה"כ תרומה -

חישוב רווח נקי (סה"כ תרומה בניכוי הוצאות קבועות)

המנוף התפעולי -

5. בדיקת כדאיות ההצעות:

על פי הנתון, לאחר יישום כל אחת מההצעות תצליח החברה לשמור על שיעור הגידול השנתי במכירותיה. לפיכך כמות היחידות שצפויה להימכר בשנת 2008 היא -

$$Q_{2008} = Q_{2007} \times 1.2 = 99,000 \times 1.2 = 118,800$$

הצעה א' -

חישוב נקודת האיזון ביחידות

$$FC = 99,750 + 257,250 = 357,000$$

$$P = 24$$

$$VC = 13.5$$

$$QBE = \frac{FC}{(P-VC)} = \frac{357,000}{(24-13.5)} = 34,000$$

הרווח הצפוי לחברה בשנת 2008 לאחר יישום הצעה א' -

$$\pi = 118,800 \times (24 - 13.5) - 357,000 = 890,400$$

הצעה ב' -

חישוב נקודת האיזון ביחידות

$$FC = 51,975 + 257,250 = 309,225$$

$$P = 24 - 1 = 23$$

$$VC = 13.5$$

$$QBE = \frac{FC}{(P-VC)} = \frac{309,225}{(23-13.5)} = 32,550$$

הרווח הצפוי לחברה בשנת 2008 לאחר יישום הצעה ב' -

$$\pi = 118,800 \times (23 - 13.5) - 309,225 = 819,375$$

כיוון שהרווח על פי ההצעה הראשונה גבוה מהרווח על פי ההצעה השנייה, הרי שעדיף ליישם את ההצעה הראשונה.

פתרון שאלה 4: (ניתוח סטיות)

1. חישוב סטיית מחיר חומרי גלם:

$$\begin{aligned} \text{סטיית מחיר} &+ \text{סטיית כמות} = \text{סה"כ סטיית חומר גלם} \\ \text{סטיית כמות} &- \text{סה"כ סטייה} = \text{סטיית מחיר חומר גלם} \\ \text{סטיית מחיר חומר גלם} &= 85,000 - 120,000 = (35,000) \\ \text{סטייה לרעה} &= \underline{35,000 \text{ U}} \end{aligned}$$

2. חישוב מחיר ק"ג חומר גלם בפועל:

את מחיר ק"ג חומר גלם בפועל - PA נמצא דרך סטיית מחיר חומר גלם -

$$(PA - PS) \times QA = (35,000) \quad \text{סטיית מחיר חומר גלם:}$$

$$QA=?$$

$$PA=?$$

$$PS=3/15=0.2$$

נמצא את כמות חומר הגלם שנצרכה בפועל - QA דרך סטיית כמות חומר גלם -

$$(QA - QS) \times PS \quad \text{סטיית כמות חומר גלם:}$$

$$PS=3/15=0.2$$

$$QA=?$$

$$QS=200,000 \times 15 = 3,000,000$$

$$0.2 \times (QA - 3,000,000) = (120,000)$$

$$QA = 2,400,000$$

חישוב מחיר ק"ג חומר גלם בפועל -

$$(PA - 0.2) \times 2,400,000 = (35,000) \quad \text{סטיית מחיר חומר גלם:}$$

$$2,400,000 PA - 480,000 = (35,000)$$

$$2,400,000 PA = 445,000$$

$$PA = 0.1854$$

3. חישוב סטיית כמות (יעילות) עבודה ישירה:

$$(QA - QS) \times PS$$

סטיית כמות עבודה ישירה :

$$PS = 8/1 = 8$$

$$QA = ?$$

$$QS = 200,000 \times 1 = 200,000$$

את שעות העבודה שנצרכו בפועל - QA נמצא דרך סטיית תעריף עבודה -

$$QA = ?$$

$$PA = 9$$

$$PS = 8$$

$$QA \times (9 - 8) = 240,000$$

$$QA = 240,000$$

סטיית כמות (יעילות) עבודה ישירה -

$$PS \times (QA - QS) = 8 \times (240,000 - 200,000) = \underline{320,000 \text{ U}}$$

4. חישוב סטיית תקציב עקיפות משתנות:

$$QA = 240,000$$

$$PA = 2,400,000 / 240,000 = 10$$

$$PS = 10.5 / 1 = 10.5$$

$$QA \times (PA - PS) = 240,000 \times (10 - 10.5) = \underline{120,000 \text{ F}}$$

5. חישוב סטיית יעילות עקיפות משתנות:

$$PS = 10.5$$

$$QA = 240,000$$

$$QS = 200,000 \times 1 = 200,000$$

$$PS \times (QA - QS) = 10.5 \times (240,000 - 200,000) = \underline{420,000 \text{ U}}$$

6. חישוב כמות יחידות ברמת ייצור נורמלית:

תקציב עלויות עקיפות קבועות = תעריף העמסה תקני של עלויות עקיפות קבועות ליחידת מוצר
כמות יחידות ברמת ייצור נורמלי

את תעריף ההעמסה התקני של עלויות עקיפות - X ליחידת מוצר נחשב דרך סטיית נפח של עקיפות קבועות -

	ש"ח
עקיפות קבועות לפי תקציב	839,000
עקיפות קבועות לפי תפוקה בפועל (עקיפות שהועמסו)	200,000 X
סטייה לרעה	90,000

$$839,000 - 200,000 X = 90,000$$

תעריף העמסה תקני
כמות יחידות ברמת ייצור נורמלית -

X=3.745
839,000/ 3.745= 224,032

7. חישוב סטיית תקציב עקיפות קבועות ומשמעותה:

	ש"ח	
	1,100,000	עקיפות קבועות בפועל
	839,000	עקיפות קבועות לפי תקציב
	261,000 U	סטייה לרעה

משמעות - העלויות העקיפות הקבועות בפועל היו גבוהות מהתכנון.

פתרון שאלה 5

1. יתרון של תמחיר הספיגה הוא בכך שהעלויות הקבועות בייצור מועמסות גם הן על המלאי ולא נזקפות רק לרווח והפסד, וכך המלאי מוצג בערכו הנאות ביותר.

2. א. כלכלן החברה אינו צודק שכן הוצאות פחת הינם רישום חשבונאי בלבד. החשפעה על תזרים המזומנים תהיה של 3,000 ש"ח בשנה הנוכחית.

ב. בהתאם להצעת חשב החברה אמנם הקיטון בסך של 2,000 ש"ח בתזרים המזומנים של השנה הנוכחית יכולה ע"י לקיחת הלוואה על סך של 2,000 ש"ח, אך תשלום הריבית הרבעוני יגרום לחריגה מהוראות מועצת המנהלים.

3. ניתן לקחת הלוואה בה תשלום הקרן והריבית יתבצעו בשנה הבאה. לחילופין ניתן לקחת הלוואה יותר גדולה, שתכסה את הקיטון בסך 2,000 ש"ח בתזרים המזומנים של השנה הנוכחית והן את תשלומי הקרן והריבית של השנה הנוכחית.